

INTERNAL POLITICS WITHIN THE VIETNAMESE COMMUNIST PARTY BEFORE THE DECISION TO INTERVENE IN CAMBODIA 1978

Chaichana ARUNROJANAWAT¹

1 Faculty of Political Science, Thammasat University, Thailand; chaichana.a@hotmail.co.th

ARTICLE HISTORY

Received: 19 April 2024

Revised: 3 May 2024

Published: 17 May 2024

ABSTRACT

This article is aimed to examine the internal political situation in Vietnam after the reunification in 1975, which affected the decision-making process of leaders and advisors within the Communist Party of Vietnam. In the case of military intervention by military invasion of Phnom Penh in order to overthrow the Khmer Rouge government of Democratic Kampuchea under the leadership of Pol Pot. The explanation for this decision was originally considered to be a decision based on Rational Choice model or Security Dilemma, as many scholars have suggested. In contrast, I want to point out that the factors affecting the decision were partly the result of Vietnam's internal political conditions. This is caused by an environment of Groupthink, which is full of psychological symptoms. It makes difficult to argue within the group or have different opinions. This caused the policymaking process of the Communist Party of Vietnam during the period failing to properly evaluate alternatives. Groupthink overshadowed group reasoning. This led to a decision that was not calculated in advance to intervene Cambodia.

Keywords: Vietnamese Communist Party, Groupthink, Vietnam-Cambodian War

CITATION INFORMATION: Arunrojanawat, C. (2024). Internal Politics within the Vietnamese Communist Party before the Decision to Intervene in Cambodia 1978. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(5), 44

การเมืองภายในพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามก่อนการตัดสินใจแทรกแซงทางทหารในกัมพูชา ปี ค.ศ.1978

ชัยชนะ อรุณโรจนวัฒน์¹

1 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; chaichana.a@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาสภาพการเมืองภายในของเวียดนามหลังการรวมประเทศในปี 1975 ซึ่งส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้นำและคณะที่ปรึกษาภายในพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม กรณีแทรกแซงทางทหารโดยการบุกกรุงพนมเปญเพื่อล้มล้างรัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยของเขมรแดงภายใต้การนำของพอลพต คำอธิบายของการตัดสินใจนี้เดิมมักถูกพิจารณาว่าเป็นการตัดสินใจบนฐานของการเลือกแบบมีเหตุผล หรือการหว่าดกลัวภัยคุกคามด้านความมั่นคง ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้เคยเสนอไว้ แต่ในบทความนี้ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจนั้นส่วนหนึ่งเป็นผลลัพธ์ของเงื่อนไขทางสภาพการเมืองภายในของเวียดนามเอง อันเกิดจากสภาพแวดล้อมของการคิดแบบติดกลุ่ม ซึ่งเต็มไปด้วยลักษณะอาการทางจิตวิทยา ทำให้การโต้แย้งหรือความเห็นต่างนั้นเป็นไปได้ยาก นั้นทำให้บรรดาผู้มีส่วนในกระบวนการกำหนดนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามในช่วงเวลาดังกล่าวขาดการประเมินทางเลือกอื่นอย่างเหมาะสม การคิดแบบติดกลุ่มจึงเข้ามาบดบังการใช้เหตุผลของกลุ่ม จนทำให้เกิดการตัดสินใจที่ไม่ได้คำนวณผลลัพธ์ล่วงหน้าและนำไปสู่การตัดสินใจแทรกแซงทางทหารในกัมพูชาในเวลาต่อมา

คำสำคัญ: การคิดแบบติดกลุ่ม, พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม, สงครามเวียดนามกับกัมพูชา

ข้อมูลการอ้างอิง: ชัยชนะ อรุณโรจนวัฒน์. (2567). การเมืองภายในพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามก่อนการตัดสินใจแทรกแซงทางทหารในกัมพูชา ปี ค.ศ.1978. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(5), 44

บทนำ

พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ.1930 หากแต่สามารถสืบสายที่มาย้อนกลับไปได้ตั้งปี ค.ศ.1925 เมื่อโฮจิมินห์ (HỒ Chí Minh) ก่อตั้งสันนิบาตเยาวชนปฏิวัติเวียดนาม (HỘI VIỆT NAM CÁCH MẠNG THANH NIÊN) ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า สันนิบาตเยาวชน (Youth League) ซึ่งพยายามที่จะใช้ประโยชน์จากความรักชาติ เพื่อที่จะยุติการยึดครองอาณานิคมของประเทศฝรั่งเศส กลุ่มนี้แสวงหาวัตถุประสงค์ทางการเมืองและสังคมทางการเมือง คือ การได้มาซึ่งเอกราชของชาติ และทางสังคมคือการแจกจ่ายที่ดินให้กับชาวนา สันนิบาตเยาวชนนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการต่อสู้ด้วยอาวุธเพื่อต่อต้านการยึดครองของฝรั่งเศส (Huỳnh, 1982: 62) ในปีค.ศ.1928 สำนักงานใหญ่ของสันนิบาตเยาวชนในกวางตุงถูกขับไล่โดยกลุ่มชาตินิยมจีนที่นำโดยพรรคก๊กมินตั๋ง สิ่งนี้นำไปสู่ความแตกแยกภายในองค์กรซึ่งนำไปสู่การแบ่งกลุ่มสันนิบาตทางอ้อม (Huỳnh, 1982: 76) เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 1929 ผู้แทนมากกว่า 20 คนจากหน่วยย่อยทั่วภูมิภาคตั้งเกี่ยทางภาคเหนือของเวียดนาม ได้จัดการประชุมที่ฮานอย ซึ่งพวกเขาประกาศการยุบสันนิบาตเยาวชนปฏิวัติเวียดนามและจัดตั้งองค์กรใหม่ชื่อพรรคคอมมิวนิสต์แห่งอินโดจีน (Đông Dương Cộng sản Đảng-Communist Party of Indochina) ส่วนอีกฝ่ายของสันนิบาตเยาวชนซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคโคชินไชนาทางภาคใต้ของประเทศ ได้จัดการประชุมที่ไซ่ง่อนและประกาศตัวเป็นพรรคคอมมิวนิสต์แห่งอันนาม (An Nam Cộng sản Đảng-Communist Party of Annam) (Huỳnh, 1982: 114)

ในปลายปี ค.ศ.1929 พรรคทั้งสองหมดเวลาไปกับความขัดแย้งซึ่งกันและกัน กล่าวคือ เป็นความพยายามที่จะได้รับสถานะผู้นำเหนือขบวนการเอกราชของเวียดนาม ต่อมากลุ่มคอมมิวนิสต์เวียดนามกลุ่มที่สามก็ได้เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้ บริเวณภูมิภาคอันนามภาคกลาง ซึ่งเรียกตัวเองว่าสันนิบาตคอมมิวนิสต์แห่งอินโดจีน (Đông Dương Cộng sản Liên Đoàn) ซึ่งไม่ได้มาจากสันนิบาตเยาวชนเหมือนทั้งสองกลุ่มข้างต้น สันนิบาตคอมมิวนิสต์แห่งอินโดจีนมีรากฐานมาจากกลุ่มปลดปล่อยแห่งชาติอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งดำรงอยู่ควบคู่ไปกับสันนิบาตเยาวชนและมองว่าตัวเองเป็นคู่แข่งกับกลุ่มหลัง (Huỳnh, 1982: 122)

ต่อมาพรรคคอมมิวนิสต์แห่งอินโดจีนและพรรคคอมมิวนิสต์อันนามได้เข้าร่วมกับสันนิบาตคอมมิวนิสต์แห่งอินโดจีนเพื่อจัดตั้งองค์กรคอมมิวนิสต์ร่วมกัน เรียกว่าพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม (Đảng Cộng sản Việt Nam) ซึ่งก่อตั้งโดยโฮจิมินห์ แต่ในการประชุมภายหลัง ภายใต้การร้องขอขององค์การคอมมิวนิสต์สากล (Comintern) พรรคฯ จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็นพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีน (Đảng Cộng sản Đông Dương-Indochinese Communist Party) ซึ่งมักเรียกโดยย่อว่า ICP ในช่วงห้าปีแรกของการดำรงอยู่ ICP มีสมาชิกประมาณ 1,500 คน แม้จะมีขนาดเล็ก แต่ก็มียุทธพลในสังคมเวียดนาม ซึ่งกำลังปั่นป่วนจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรที่ย่ำแย่ในปี 1929 และ 1930 ทั้งประชาชนยังมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนมากมาย ทำให้ชาวนาหลายคนหันมาเลื่อมใสลัทธิคอมมิวนิสต์

ในช่วงเริ่มต้นของสงครามราวทศวรรษ 1940 พรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีนได้สั่งให้สมาชิกของตนเข้าไปหลบซ่อนตัวในชนบท อย่างไรก็ตาม สมาชิกพรรคมากกว่า 2,000 คนรวมทั้งผู้นำหลายคนถูกรวบตัวและถูกจับกุม (Kolko, 1994: 30) นักเคลื่อนไหวในพรรคได้รับผลกระทบอย่างหนักในพื้นที่ทางตอนใต้ ซึ่งองค์กรที่เข้มแข็งนี้ถูกกวาดล้างด้วยการจับกุมและสังหาร หลังจากการจลาจลในทางภาคใต้ในปี 1940 คณะกรรมการกลางส่วนใหญ่รวมทั้งเหงียนวันกือ (Nguyễn Văn Cừ) เลขาธิการใหญ่ของพรรคฯ และผู้นำคนอื่น ๆ ถูกจับกุมและสังหาร บ้างก็ถูกเนรเทศไปยังเกาะห่างไกลและเสียชีวิตในเวลาต่อมา (Kolko, 1994: 31) ผู้นำพรรครุ่นใหม่ซึ่งรวมถึงเล ส่วน (Lê Duẩn), เจื่องจิงห์ (TrưỜng Chinh), ฟามวันด่งม (Phạm Văn Đồng) และ วอเหวียนซาบ (หรือ วอเหวียนญาบ ในสำเนียงใต้) (Võ Nguyên Giáp) ได้ปรากฏตัวขึ้นและเริ่มมีบทบาท โดยทำงานร่วมกันกับโฮจิมินห์ คนเหล่านี้จะเป็นผู้นำที่สำคัญในช่วงหลายทศวรรษข้างหน้า (Kolko, 1994: 30)

หลังจากการปฏิวัติเดือนสิงหาคม ค.ศ.1945 โดยขบวนการเวียดนามห์ โฮจิมินห์กลายเป็นผู้นำประเทศชั่วคราว โดยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม และออกแถลงการณ์ประกาศอิสรภาพของ

สาธารณรัฐ (Zinn, 1995: 460) แม้ว่าเขาจะโน้มน้าวให้จักรพรรดิบ่าวดัย (Bão Đại) สละราชสมบัติ แต่รัฐบาลของเขาก็ไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศใดๆ เขาได้ทำการเรียกร้องต่อประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา แฮร์รี เอส. ทรูแมน หลายครั้งเพื่อขอการสนับสนุนเอกราชของเวียดนาม โดยอ้างถึงกฎบัตรแอตแลนติก แต่ทรูแมนไม่ตอบสนอง (Zinn, 1995: 461) หลังจากการจัดตั้งสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนามที่เป็นอิสระในฮานอยประสบความสำเร็จ เวียดนามก็ถูกยึดครองโดยกองกำลังจีนคณะชาติทางตอนเหนือ และกองกำลังร่วมฝรั่งเศส-อังกฤษทางตอนใต้

เพื่อตอบสนองต่ออิทธิพลและการจัดการของฝรั่งเศสที่พยายามทำลายเอกภาพภายในขบวนการเวียดนามห์ พรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีนจึงถูกยุบอย่างเป็นทางการและลดระดับลงเป็นสถาบันเพื่อการศึกษาลัทธิมาร์กซ์ในอินโดจีน (Hội Nghiên cứu Chủ nghĩa Marx tại Đông Dương-Institute for studying Marxism in Indochina) เพื่อรวมกลุ่มชาตินิยมและทั้งที่ฝักใฝ่คอมมิวนิสต์และไม่ได้ฝักใฝ่คอมมิวนิสต์ เพื่อร่วมกันในการต่อสู้กับกองกำลังฝรั่งเศสและฝ่ายที่สนับสนุนฝรั่งเศส ในทางปฏิบัติขบวนการเวียดนามห์กลายเป็นผู้นำการต่อสู้เพื่อเอกราชของเวียดนาม ส่วนพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีนถูกลบบทบาทลงอย่างเห็นได้ชัด หากแต่แกนกลางหลักยังคงทำงานอยู่ จากข้อมูลของหน่วยข่าวกรองแห่งสหรัฐอเมริกา (CIA) สมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีนมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็นเกือบ 400,000 คน ภายในปี 1950-1951 (Leifer, 1994: 175-176)

ในการประชุมใหญ่ครั้งที่สองของพรรค มีการตัดสินใจว่าจะแบ่งพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีนออกเป็นสามพรรค ฝ่ายละหนึ่งสำหรับเวียดนาม ลาว และกัมพูชา อย่างไรก็ตามในบันทึกอย่างเป็นทางการ กล่าวว่า "พรรคคอมมิวนิสต์ในส่วนของเวียดนามขอสงวนสิทธิ์ในการกำกับดูแลกิจกรรมของพรรคพี่น้องในกัมพูชาและลาว" พรรคปฏิวัติประชาชนเขมร (Khmer People's Revolutionary Party) ก่อตั้งขึ้นในเดือนเมษายน 1951 และพรรคประชาชนลาว (Lao People's Party) ถูกจัดตั้งสืต่อมาในวันที่ 22 มีนาคม 1955 (Stuart-Fox, 1997: 80-81)

ความสัมพันธ์ของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและกัมพูชากลายเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเมื่อพรรคทั้งสองสามารถขึ้นสู่อำนาจในประเทศของตน ในกัมพูชาอิทธิพลของเขมรแดงเพิ่มขึ้นอันเป็นผลมาจากการถอดสีหนุออกจากราชการประมุขในปี 1970 สีหนุซึ่งลี้ภัยอยู่ในกรุงปักกิ่งได้เป็นพันธมิตรกับพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาและกลายเป็นหัวหน้าในนามของรัฐบาลพลัดถิ่นที่ปกครองโดยเขมรแดง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสาธารณรัฐประชาชนจีน การเป็นที่ยอมรับของสีหนุในชนบทของกัมพูชาทำให้เขมรแดงสามารถขยายอำนาจและอิทธิพลจนถึงจุดที่ในปี 1973 มีอำนาจควบคุมดินแดนส่วนใหญ่ของกัมพูชาโดยพฤตินัย แม้ว่าจะเป็นเพียงพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นน้อย ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว การสนับสนุนช่วยเหลือของเวียดนามต่อเขมรแดงนั้นค่อยๆ ลดลงจนกระทั่งหมดไป ฝ่ายจีนคอมมิวนิสต์ได้ทำการตีอาวุธและฝึกฝนทหารให้กับเขมรแดง ทั้งในช่วงสงครามกลางเมืองและอีกหลายปีหลังจากนั้น

การล่มสลายของพนมเปญ (The fall of Phnom Penh) ในวันที่ 17 เมษายน 1975 และการล่มสลายของไซ่ง่อน (The fall of Saigon) 30 เมษายน ปีเดียวกันนั้น ทำให้เกิดความขัดแย้งครั้งใหม่ระหว่างเวียดนามและกัมพูชาทันที แม้ว่าเวียดนามเหนือและเขมรแดงจะเคยต่อสู้เคียงบ่าเคียงไหล่กันมาก่อน แต่ผู้นำของกัมพูชาประชาธิปไตยที่สร้างขึ้นใหม่ยังคงมองเวียดนามด้วยความหวาดระแวง ความขัดแย้งของทั้งสองฝ่ายที่นำไปสู่การบุกยึดกรุงพนมเปญของเวียดนาม คำถามที่สำคัญคืออะไรเป็นสาเหตุของการตัดสินใจดังกล่าว ในขณะที่คำตอบนั้นกลับมีผู้เสนอไว้หลากหลายและยังคงทำหยาการพิสูจน์ การศึกษาเรื่องกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามต่อการใช้กำลังทหารเข้ายึดครองกัมพูชาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ความขัดแย้งของสิ่งที่เป็นมรดกตกทอดมาตั้งแต่สมัยอาณานิคม ที่มีอิทธิพลต่อการเมืองโลกสมัยสงครามเย็น และช่วยให้เข้าใจบริบทของนโยบายต่างประเทศเวียดนามก่อนหน้าการปฏิรูปประเทศได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เนื่องจากไม่เพียงแต่ทำการศึกษาตัวแสดงทั้งหลาย (Actors) ที่เป็นคู่ขัดแย้งซึ่งมีส่วนและบทบาทในกรณีพิพาทนี้เท่านั้น หากแต่ยังช่วยให้เห็นการจัดวางสถานะของประเทศโดยตัวผู้นำกับการขยายอิทธิพลของเหล่าประเทศที่มีอำนาจเหนือกว่า เช่น จีนคอมมิวนิสต์ สหภาพโซเวียต และสหรัฐอเมริกา ที่ต่างมีอิทธิพลในภูมิภาคอินโดจีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เช่นกัน และต่างก็มีส่วนทำให้ปัญหานี้มีความซับซ้อนยิ่งขึ้นไปอีก

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำแบบจำลองการคิดแบบติดกลุ่ม (Groupthink Model) ที่ถูกเสนอครั้งแรกโดย เออร์วิง เจนิส (Janis, 1972) ซึ่งได้พัฒนาแนวทางการศึกษาเรื่องพลวัตของกลุ่มในฐานะที่เป็นแบบจำลองแนวคิดของกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง เพื่ออธิบายว่าเหตุใดบุคคลที่ชาญฉลาดและมีประสบการณ์ บางครั้งจึงออกนโยบายที่มีข้อบกพร่อง โดยมีพื้นฐานมาจากสภาพแวดล้อมของกลุ่ม โดยใช้การบัญญัติศัพท์คำว่า groupthink ของ Whyte (1952) มาประยุกต์เพื่ออธิบายสภาพที่นำไปสู่ "การเสื่อมประสิทธิภาพของกระบวนการทางจิตใจ การแสวงหาความเป็นจริง และการตัดสินใจทางศีลธรรม ซึ่งเป็นผลมาจากแรงกดดันภายในกลุ่ม" (Janis, 1972: 9) เมื่อเทียบกับพฤติกรรมแสวงหาความพร้อมใจกัน การคิดแบบติดกลุ่มจึงบังคับให้แต่ละคนที่อยู่ในกลุ่มนั้นปิดปากตัวเอง (Self-censorship) หรือปรับมุมมองของตนให้เป็นแบบเดียวกันกับกลุ่ม เจนิสได้ทำการศึกษาและสรุปลักษณะ 8 ประการ ต่อไปนี้เป็นเครื่องหมายที่สังเกตได้ของพฤติกรรมดังกล่าว

- 1) การหลงคิดว่าจะไม่ผิดพลาด (An Illusion of Invulnerability) เป็นความเชื่อที่ว่าทำแล้วต้องไม่พลาด เพราะหลงคิดไปว่าสิ่งที่ทำอยู่นั้นได้เตรียมการมาดีแล้ว
- 2) การเชื่อว่าตนเองและพวกเป็นฝ่ายถูกเสมอ (A belief in the inherent morality of the group) และกำลังยืนอยู่ในฝ่ายที่ถูกต้อง ส่วนคนที่ไม่เห็นด้วยกับที่สิ่งฝ่ายตนคิดนั้นเป็นพวกที่ไม่หวังดีต่อกลุ่ม ต่อองค์กร หรือต่อชาติ ซึ่งเป็นเรื่องของความคิดความเชื่อ (Beliefs)
- 3) การคิดหาเหตุผลเข้าข้างพวกตนแบบกลุ่ม (Collective rationalizations) เมื่อคิดแบบติดยึดภายในกลุ่มของตน ทำให้บางครั้งเกิดการตัดสินใจไปตามค่านิยมภายในของกลุ่ม แล้วจึงค่อยหาเหตุผลชี้แจงแบบเข้าข้างตัวเองหรือพวกพ้อง
- 4) การมองกลุ่มอื่นๆ เป็นพวกแปลกประหลาด (Stereotypes of out-groups) โดยที่ไม่ได้พิจารณาในเนื้อหาที่เป็นไปตามข้อเท็จจริง หรือกำหนดค่านิยมโดยแบ่งกลุ่มที่ชัดเจน เช่น ฝ่ายตรงข้ามเป็นศัตรู เป็นพวกทรยศ เป็นต้น
- 5) การปิดปากตนเอง (Self-censorship) คือการยอมสงบนิ่งทั้งๆ ที่อาจมีความคิดความอ่านเป็นของตนเอง ด้วยเกรงว่าจะทำให้เกิดการแตกแยกหรือการเผยความเห็นของตนนั้นจะส่งผลเสียต่อตนเอง หรือเป็นเพราะความเกรงใจกัน แม้จะมีความแคลงใจแต่ก็ปล่อยให้ผ่านเลยไป
- 6) ภาพลวงของการเห็นพ้องต้องกัน (Illusion of unanimity) โดยเป็นความเชื่อที่ว่ายิ่งคนจำนวนมากในกลุ่มได้เห็นพ้องต้องกันแสดงว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ไม่จำเป็นต้องใช้เหตุผลในการพิจารณา ทั้งๆ ที่บางทีการได้ความเห็นชอบแบบเป็นเอกฉันท์นั้นแท้จริงเป็นผลมาจากการปล่อยให้มีการขึ้นจากคนเพียงบางคน และเมื่อเสียงส่วนใหญ่ภายในกลุ่มเห็นเป็นเช่นนั้น เสียงกลุ่มน้อยจึงไม่กล้าแสดงความขัดแย้งต่อกลุ่ม
- 7) แรงกดดันต่อคนที่เห็นแปลกแยก (Direct pressure on dissenters) คือ บรรยากาศภายในกลุ่มไม่เอื้ออำนวยให้ผู้ที่ไม่เห็นต่างกล้าพูด อาการที่แสดงเช่น การมองด้วยสายตาไม่ยอมรับ การพูดตัดบท การทำให้เสียหน้าในกลุ่ม และอื่นๆ ซึ่งท้ายที่สุดนำไปสู่การที่ไม่มีใครกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างออกมา
- 8) การปกป้องไม่รับความคิดเห็นอื่น (Self-appointed mind-guards) คือ การที่บางทีนั้นกลุ่มเปิดโอกาสปล่อยให้ผู้ที่ไม่เห็นต่างพูดแสดงความคิดเห็นได้ แต่ในกลุ่มนั้นได้มีการตกลงหรือคิดทางออกอย่างตายตัวเอาไว้ก่อนหน้าแล้ว การมาพูดหรือปรึกษาหารือกันในที่ประชุมนั้นก็จึงกลายเป็นเรื่องของพิธีการ มากกว่าจะใช้ประโยชน์จากการประชุมอย่างแท้จริง เมื่อรวมกันแล้ว อาการเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ ลักษณะที่มองเห็นได้ของกระบวนการที่มีข้อบกพร่อง ได้แก่ ความล้มเหลวในการสำรวจทางเลือกและความเสี่ยงซึ่งส่งผลให้การค้นหาข้อมูลนั้นทำได้ไม่ดี มีอคติในกระบวนการประมวลผลข้อมูลและขาดการวางแผนฉุกเฉิน เมื่อรวมกันแล้วเจนิสพบว่าการทำงานของกลไกความคิดแบบติดกลุ่มนี้จะ 'เพิ่มโอกาสที่จะเกิดผลลัพธ์ที่ไม่ดี' (Janis, 1972: 9)

งานของเจนิสเกี่ยวกับการคิดแบบติดกลุ่มได้กระตุ้นให้เกิดความสนใจและวิพากษ์วิจารณ์อย่างมาก ในการวางตำแหน่งของอิทธิพลของการคิดแบบติดกลุ่มภายในงานวิชาการเชิงจิตวิทยาสังคม แต่กระนั้นก็ยังมียกข้อบกพร่องตรงที่ไม่สามารถอธิบายการเกิดขึ้นและกลไกของมันได้อย่างสมบูรณ์ ต่อมา Longley and Pruitt (1980) ยอมรับว่าขาดปัจจัยดังกล่าว

พวกเขาให้เหตุผลว่า "อาการ" ของเจนนิสบางส่วนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนหน้า (preconditions) และไม่สามารถสร้างความเชื่อมโยงเชิงสาเหตุระหว่างความคิดแบบกลุ่มและเงื่อนไขเบื้องต้นได้ ทั้งสองเสนอว่าในที่สุดกลุ่มต่างๆ ก็ยุติกระบวนการพิจารณาเพื่อตัดสินใจ พวกเขาให้เหตุผลว่าเวลาของการสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาขึ้นอยู่กับลักษณะของการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นนโยบายต่างประเทศที่สำคัญหรือนโยบายต่างประเทศที่เป็นลักษณะงานประจำทั่วไป

นักวิชาการคนอื่นๆ พยายามที่จะเสนอคำอธิบายทางเลือกให้กับพลวัตของกลุ่มย่อยภายในกลุ่มใหญ่ที่ขยายความคิดซึ่งนอกเหนือไปจากการคิดแบบกลุ่ม โดย Hoyt and Garrison (1997) เสนอว่าภายในบริบทของกลุ่มย่อย บุคคลสามารถจัดการกระบวนการตัดสินใจในหลายระดับ การจัดการนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในความหมายดั้งเดิม โดยที่แต่ละบุคคลสามารถปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานของขั้นตอนได้ ทั้งยังสามารถใช้รูปแบบของการจัดการเชิงโครงสร้างโดยการรวมและการยกเว้นโดยเจตนา (Hoyt & Garrison, 1997: 252) นอกจากนี้บุคคลสามารถจัดการกับกระบวนการพิจารณาแบบกลุ่มโดยอาศัยอิทธิพลได้โดยตรง ความสำเร็จของการจัดการของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำงาน การยอมรับอำนาจ ความเชี่ยวชาญหรือการตระหนักถึงประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่ใช้ (Hoyt & Garrison, 1997: 252)

ตามที่โฮยต์และแกริสันเสนอ ผลของการจัดการในบางกรณีอาจเสนอทางเลือกให้กับ groupthink อย่างไรก็ตามการจัดการเชิงโครงสร้างสามารถให้ผลลัพธ์ที่คล้ายกันกับการรวมกันของสองอาการของเจนนิส นั่นคือ การป้องกันความคิดอื่นและสร้างความกดดันต่อพวกพ้อง ในความเป็นจริงแล้วรูปแบบการคิดแบบติดกลุ่มสามารถรองรับแรงจูงใจและระดับการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันไป นอกจากนี้อิทธิพลส่วนบุคคลที่มีต่อสมาชิกยังเป็นหนทางไปสู่การกำหนดข้อมูลหรือการกำหนดนโยบายภายในองค์กร นั่นคือการพิจารณาสมาชิกคนใดคนหนึ่งในฐานะผู้เชี่ยวชาญหรือการรับรู้ (หรือเข้าใจผิด) ความเชี่ยวชาญของบุคคลนั้นสามารถโน้มน้าวใจให้แต่ละคนยอมรับในสถานะ แทนที่จะส่งผลให้เกิดการยอมรับง่าย ๆ ภายใต้แรงกดดันตามที่แบบจำลอง groupthink ดั้งเดิมเสนอไว้ การวิเคราะห์นี้เข้ากันได้กับความแตกต่างของ McCauley (1989) ระหว่างความคิดกลุ่มที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติตามและการทำให้เป็นภายใน

การใช้งานแบบจำลอง groupthink ของ t'Hart (1990) ได้เพิ่มให้เห็นบริบททางสังคมและจิตวิทยาที่กว้างขึ้น ซึ่งช่วยให้นักวิชาการสามารถใช้กรอบแนวคิดนี้ในขณะที่ยังคงตระหนักถึงข้อบกพร่อง เขาให้เหตุผลว่าหลายทางเลือกสามารถนำไปสู่สภาพเงื่อนไขซึ่งกำหนดโดยโครงสร้างและสถานการณ์ของแต่ละบุคคล แทนที่จะใช้แนวทางเดียวในการจัดกลุ่มความคิดเหมือนกับแบบจำลองของเจนนิส โดย t'Hart จะทำการระบุกลไกที่แตกต่างกัน ซึ่งสองวิธีนี้ใช้ในการวิเคราะห์ประการแรก เป็นผลมาจากวงรอบการวิเคราะห์แบบสูตรดั้งเดิมของเจนนิส ความหนื่อยล้าที่เกิดจากความตึงเครียดภายในสามารถนำไปสู่การคิดแบบติดกลุ่มเมื่อสมาชิกมองว่ากลุ่มเป็น "กลไกการป้องกันที่ทำงานได้" (t'Hart, 1990: 124) หรืออีกวิธีหนึ่งการคิดแบบติดกลุ่มนั้นอาจเป็นผลมาจากการปฏิบัติตามที่คาดการณ์ไว้ โดยที่สมาชิกจะค้นหาความเป็นผู้นำที่แข็งแกร่งในกรณีที่เกิดความเครียด การขาดบรรทัดฐานขั้นตอน หรือเมื่อผู้นำที่เป็นทางการไม่สามารถควบคุมได้

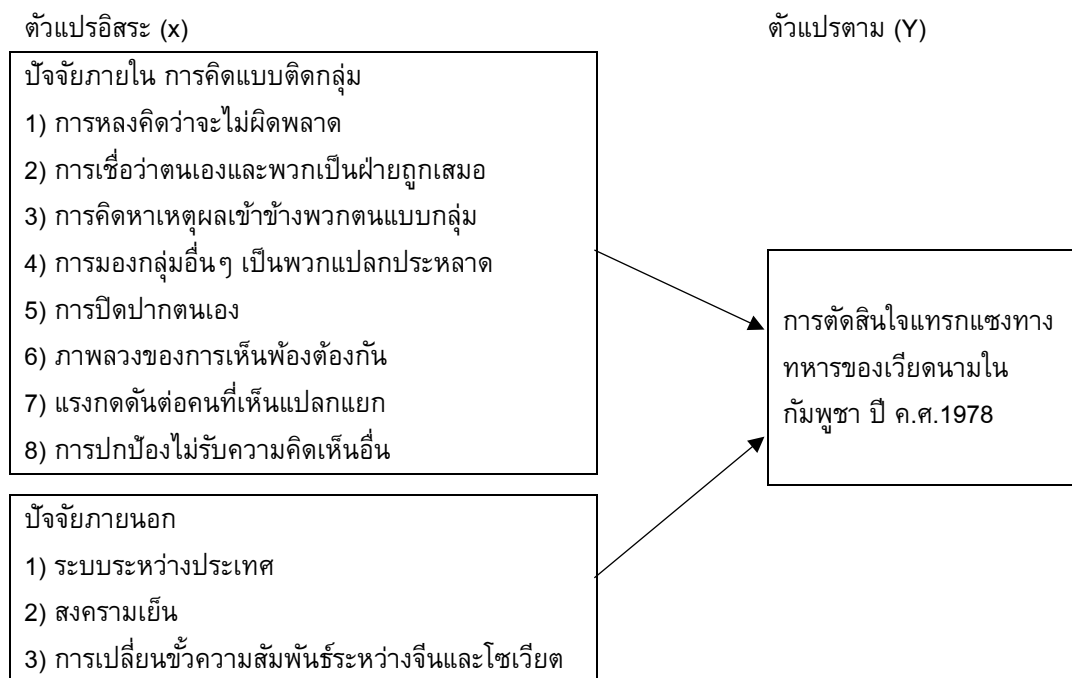
t'Hart ตระหนักดีว่า สมาชิกในกลุ่มแสดงระดับความเป็นผู้นำที่ต่างกัน ซึ่งส่งผลต่ออิทธิพลที่กระทำต่อสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มด้วย เขาสังเกตเห็นความแตกต่างระหว่างผู้นำแบบ "ทางการ" และ "ผู้นำในทางพฤตินัย" เขาตั้งข้อสังเกตว่าความเป็นผู้นำสามารถมาจากตำแหน่งหรือหน้าที่ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากแบบจำลองของเจนนิสที่มุ่งเน้นไปที่แรงกดดันจากเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติตามเงื่อนไข โดย t'Hart ระบุความกดดันสองประเภทที่สามารถปรากฏในกระบวนการตัดสินใจ ประการแรกคือ อิทธิพลแนวกว้าง (horizon) ซึ่งเกิดขึ้นจากความกดดันของเพื่อนร่วมงาน ประการต่อมา คือ อิทธิพลในแนวลึก (deepen) ซึ่งเกิดขึ้นจากความแตกต่างของสถานะเฉพาะภายในกลุ่ม (t'Hart, 1990: 49) ในที่สุดการจัดวางสถานะของการจัดกลุ่มความคิดภายในทฤษฎี ความขัดแย้งที่ปรากฏออกมาเป็นจริงนั้นแสดงให้เห็นว่า ความตึงเครียดระหว่างกลุ่มนั้นเป็นสิ่งที่ยากที่จะเอาชนะได้ t'Hart ชี้ให้เห็นว่า ความขัดแย้งภายในกลุ่มมีส่วนทำให้ความคิดแบบติดกลุ่มเข้มข้นขึ้น เพราะท้ายที่สุดแล้วความขัดแย้งนั้นที่ยุติลงจะนำไปสู่การเพิ่มระดับของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มตามแบบเด็ดขาด (t'Hart, 1990: 105) นอกจากการพิจารณาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มแบบ t'Hart นักวิชาการได้ระบุเงื่อนไขเบื้องต้นหลายประการที่ทำให้เกิดความคิดแบบ Groupthink

นักวิชาการได้แก้ไขและเพิ่มรายละเอียดการคิดแบบติดกลุ่มของแจนนิส โดยได้เพิ่มความระมัดระวังในการใช้แบบจำลองนี้มากขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

บริบทภายในประเทศคือสภาพการเมืองและการตัดสินใจทางนโยบายซึ่งยากต่อการรับฟังความเห็นต่าง เป็นหนึ่งในปัจจัยที่นำไปสู่การตัดสินใจใช้กำลังทหารแทรกแซงในกัมพูชา ในปี ค.ศ.1978

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) โดยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (documentary Research) วิธีการเชิงพรรณนา (descriptive) และวิเคราะห์ (analysis) อย่างเป็นระบบ การศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบกรณีศึกษาเดี่ยว (single case study) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (primary sources) อันได้แก่ บันทึกทางการทูตของสหภาพโซเวียตที่แปลเป็นภาษาอังกฤษ โดยคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของเอกสารและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลเท่าที่เป็นไปได้ เนื่องจากเอกสารชั้นต้นที่ออกมาจากพรรคคอมมิวนิสต์มักจะผ่านการตรวจสอบกลั่นกรองจากพรรคคอมมิวนิสต์เอง เพื่อให้ภาพลักษณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์ไม่เป็นในแง่ลบ ดังนั้นการเลือกใช้หลักฐานชั้นต้นจึงมีอยู่อย่างจำกัด

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary sources) ได้แก่ หนังสือ ตำราวิชาการต่างๆ บทความจากวารสาร นิตยสาร และรายงานข่าวต่างๆ ทั้งภาษาไทย ภาษาเวียดนาม และภาษาอังกฤษ และวารสารทางวิชาการในระดับนานาชาติ Asian Survey, Foreign Affairs, Southeast Asian Affairs เป็นต้น

การเลือกใช้หลักฐานทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิในวิทยานิพนธ์นี้ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและหลักฐานทั้งจากฝ่ายเวียดนามเองและฝ่ายตรงข้ามเวียดนาม ซึ่งข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อาจมีวาระ (Agenda) ของตน เพื่อป้องกันอคติจากการตีความ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องใช้ข้อมูลที่หลากหลายเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาและวิเคราะห์ เป็นการใช้ข้อมูลแบบ triangulation ที่หลากหลายในการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนาความเข้าใจอย่างครอบคลุมของปรากฏการณ์

ผลการวิจัย

ในการพิจารณาถึงสภาพของการเกิดความคิดแบบติดกลุ่ม หรือ Groupthink ของการตัดสินใจของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามในครั้งนี้ เพื่อหาปัจจัยเพิ่มเติมจากกรอบของแบบจำลองการคิดแบบตัวเลือกที่มีเหตุผล (Rational Choice) ดังเช่นที่พิจารณากันในอดีต เช่น การศึกษาของ ซัยลรี สมุทวนิช (2522) หรืองานของ ศิพิมพ์ ศรีบัลลังก์ (2561) ซึ่งพบว่า ภายในพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา สภาพการเมืองภายในและกระบวนการตัดสินใจทางนโยบาย เต็มไปด้วยอารมณ์ร่วมและปัจจัยแวดล้อมแบบการคิดแบบติดกลุ่ม แนวโน้มส่วนใหญ่ของบรรดาผู้นำในพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามคิดเพียงแต่การสั่งสอนรัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยและต้องการมีอิทธิพลเหนือรัฐบาลในพนมเปญและอินโดจีนโดยรวม เราพิจารณาลักษณะอาการของกลุ่มผู้นำในเวียดนามได้ดังต่อไปนี้ ประการแรก การหลงคิดว่าจะไม่ผิดพลาด (An Illusion of Invulnerability) สิ่งนี้เห็นได้ชัดเจนจากกลุ่มผู้นำของเวียดนามในการหลงผิดมาตลอดว่า สถานการณ์ในกัมพูชาจะดำเนินไปเรียบร้อยตามที่ตนได้คาดคิดเอาไว้ เล ส่วน และพวกเขาก็เชื่อว่าการสร้างความสัมพันธ์กับพอลพตจะช่วยลดความขัดแย้ง ในการกระชับความสัมพันธ์นี้อาศัย นวนเจีย (Nuon Chea) ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับความไว้วางใจจากฮานอย โดย เล ส่วน ผู้นำคอมมิวนิสต์เวียดนามได้มีการสนทนากับสถานทูตโซเวียตในฮานอย และกล่าวกับเอกอัครราชทูตโซเวียตว่า นวนเจียนั้นเป็นนักการเมืองที่ถูกวางไว้สำหรับ "สนับสนุนเวียดนาม" ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญที่สุดอันดับสองในพรรคของเขรแดง เล ส่วน ยังพูดถึงนวนเจียอีกว่า "เขาเป็นคนของเราและเป็นเพื่อนส่วนตัวของข้าพเจ้า" (Mosyakov, 2017: 54) ประการที่สอง การเชื่อว่าตนเองและพวกเป็นฝ่ายถูกเสมอ (A belief in the inherent morality of the group) สิ่งนี้เห็นได้ชัดเจนจาก บันทึกการประชุม ในปี 1978 ประธานคณะกรรมการแห่งรัฐด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของเวียดนาม กล่าวกับเอกอัครราชทูตโซเวียตเกี่ยวกับรายละเอียดบางประการของการประชุม เขากล่าวว่าในระหว่างการพบปะส่วนตัวระหว่าง เล ส่วน และ พอลพต ในปี 1976 "พอลพตพูดถึงมิตรภาพ ในขณะที่ เล ส่วน เรียกระบบการปกครองที่มีอยู่ในกัมพูชาประชาธิปไตยว่า "คอมมิวนิสต์แบบมุลนาย" ในการสนทนากับพอลพต ผู้นำเวียดนามอธิบายการปฏิวัติกัมพูชาว่า "ไม่เหมือนใคร ไม่มีแนวโน้มที่ดี" (Mosyakov, 2017: 64) ประการที่สาม การคิดหาเหตุผลเข้าข้างพวกตนแบบกลุ่ม (Collective rationalizations) เมื่อคิดแบบติดยึดภายในกลุ่มของตน กรณีที่เห็นได้ชัดเจนจากบันทึกทางการทูต คือ ฟามวันดงม์ สนทนากับทูตโซเวียตเกี่ยวกับความสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างคอมมิวนิสต์เขมรและเวียดนาม เขากล่าวว่า "มีการสมรู้ร่วมคิดในปัญหากัมพูชาจากปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังการรับรู้เวียดนาม" เขากล่าวว่า "เรารู้ว่ามีแผนการที่นำไปสู่การสร้างควมยากลำบากในความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในอินโดจีน อย่างไรก็ตาม เรามีกองกำลังเพียงพอที่จะต่อต้านแผนการเหล่านี้ ผู้นำของ DRV กำลังดำเนินการแก้ไขปัญหากัมพูชาอยู่ตลอดเวลา" (Mosyakov, 2017: 59) ลักษณะของอาการประการที่ห้า การปิดปากตนเอง (Self-censorship) คือ การยอมสงบนิ่งทั้งๆ ที่อาจมีความคิดความอ่านเป็นของตนเอง ด้วยเกรงว่าจะทำให้เกิดการแตกแยกหรือการเผยความเห็นของตนนั้นจะส่งผลเสียต่อตนเอง หรือเป็นเพราะความเกรงใจกัน แม้จะมีความแคลงใจแต่ก็ปล่อยให้ผ่านไป สิ่งนี้รวมกันกับลักษณะอาการ ประการที่หก ภาพลวงของการเห็นพ้องต้องกัน (Illusion of unanimity) โดยเป็นความเชื่อที่ยังคนจำนวนมากในกลุ่มได้เห็นพ้องต้องกันแสดงว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ไม่จำเป็นต้องใช้เหตุผลในการพิจารณา สิ่งนี้เห็นได้ชัดเจนจากกรณีของเจืองจิงห์และฟามวันดงม์ ที่เห็นด้วยกับการกระทำของ เล ส่วน ต่อกรณีบุกยึดกัมพูชา ประการที่เจ็ด แรงกดดันต่อคนที่เห็นแปลกแยก (Direct pressure on dissenters) คือ บรรยากาศภายในกลุ่มไม่เอื้ออำนวยให้ผู้ที่ไม่เห็นต่างกล้าพูด สิ่งนี้ในเวียดนามสมัย เล ส่วน เกิดขึ้นร่วมกับลักษณะอาการประการที่แปด การปกป้องไม่รับความคิดเห็นอื่น (Self-appointed mind-guards) คือ การที่บางทีนั้นกลุ่มเปิดโอกาสปล่อยให้ผู้ที่เห็นต่างพูดแสดงความคิดเห็นได้ แต่ในกลุ่มนั้นได้มีการตกลงหรือคิดทางออกอย่างตายตัวเอาไว้ก่อนหน้าแล้ว การมาพูดหรือปรึกษาหารือกันในที่ประชุมนั้นก็จึงกลายเป็นเรื่องของพิธีการ มากกว่าจะใช้ประโยชน์จากการประชุมอย่างแท้จริง ลักษณะอาการของ groupthink นี้ในพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม สิ่งนี้เห็นได้ชัดเจน กรณีที่ชัดเจนคือ การกีดกัน เหวียนวันลัญห์ และ หว่างวันฮวาน ซึ่งเป็นฝ่ายที่สนับสนุนจีนออกจากกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญๆ เนื่องจากเป็นฝ่ายต่อต้านเลส่วนที่ครองอำนาจภายในพรรค

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

บทความนี้ได้พยายามนำเสนอโดยใช้แบบจำลอง Groupthink แสดงให้เห็นถึงกระบวนการตัดสินใจ แนวคิด มุมมอง ทศนคติและปฏิกิริยาของผู้นำและคณะที่ปรึกษาซึ่งแวดล้อมตัวผู้นำ เราอาจพิจารณาการตัดสินใจของผู้นำและคณะที่ปรึกษาในพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามถึงการตัดสินใจบุกพมเปญเพื่อล้มล้างรัฐบาลเขมรแดงที่เป็นเหมือนพี่น้องนี้ได้ว่าเป็นการตัดสินใจบนฐานของการเลือกแบบมีเหตุผล (Rational Choice) หรือการหาวาดกลัวภัยคุกคาม (Security Dilemma) ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้เคยเสนอไว้ แต่กระนั้นในบทความนี้ ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นว่าหนึ่งในปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการตัดสินใจนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเป็นเหตุเป็นผลหรือความหวาดระแวงเพียงอย่างเดียว เงื่อนไขภายในของเวียดนามอันเกิดจากการคิดแบบติดกลุ่มซึ่งเต็มไปด้วยสภาพของการปิดปากตนเอง (Self-Censorship) และการเชื่อมั่นในตัวผู้นำจนไม่สามารถโต้แย้งได้นั้นมีอยู่สูงและเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ไม่อาจมองข้ามได้ นั่นทำให้ผู้กำหนดนโยบายของพรรคฯ ไม่ได้ประเมินทางเลือกอื่นเหมือนที่ทำในช่วงต้นของสถานการณ์ หรืออาจกล่าวได้ว่า การคิดแบบติดกลุ่มหรือ Groupthink นั้นเข้ามาแทนที่การใช้เหตุผลของกลุ่มหรือบุคคล จนทำให้เกิดการตัดสินใจที่ไม่ได้คำนวณผลลัพธ์ล่วงหน้า และนำไปสู่การสูญเสียในที่สุด ดังนั้นแบบจำลอง Groupthink จึงไม่ได้เกิดขึ้นในสภาพเดียวที่เป็นเงื่อนไขล่วงหน้าแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่อาจสลับเข้ามาแทนที่พฤติกรรมความคิดแบบทางเลือกที่มีเหตุผลได้ เพราะผู้กำหนดนโยบายนั้นเป็นมนุษย์ ซึ่งไม่อาจนำเรื่องอารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ออกจากการตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาด แบบจำลองนี้สามารถนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์และอธิบายถึงจุดพลิกผันที่เป็นการเปลี่ยนระดับการตัดสินใจของกลุ่มแสดงให้เห็นตัวแปรที่เป็นอิทธิพลทางจิตวิทยาในกระบวนการตัดสินใจด้านนโยบายต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรนำปัจจัยการเมืองภายในที่ได้ศึกษาในครั้งนี้ไปปรับใช้กับกรณีศึกษาของการเมืองภายในกัมพูชาเช่นเดียวกัน เนื่องจากเป็นคู่ขัดแย้งหลัก อาจพิจารณาได้ว่าสภาพการเมืองภายในกัมพูชาเองก็อาจมีส่วนเป็นลักษณะของการปิดกั้นความเห็นต่างจนนำไปสู่การตัดสินใจที่ขาดความรอบคอบด้วยเช่นกัน
- 2) หลังจากที่ทำการศึกษาปัจจัยด้านการเมืองภายในประเทศเชิงจิตวิทยาจนครบแล้ว ควรศึกษาปัจจัยภายนอกในเชิงจิตวิทยาหรือแนวทางแบบสร้างสรรค์นิยม (constructivism) เนื่องจากมักเป็นแนวทางที่นักวิชาการละเลยในการทำความเข้าใจเหตุการณ์ในอดีต อันจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ในการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศและการใช้กำลังทางทหาร นอกเหนือไปจากการวิเคราะห์ในเชิงผลประโยชน์แบบเหตุผลนิยม

เอกสารอ้างอิง

- ชัยสิริ สมุทวณิช. (2522). *เวียดนามกับการรุกรานกัมพูชา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พลับพลึง.
- ตีพิมพ์ ศรีปลั่ง. (2561). สงครามเวียดนามรุกรานกัมพูชา: ทศนต่อภัยคุกคามของเวียดนามต่อกัมพูชา. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 21, 218-234.
- Hoyt, P. D., & Garrison, J. A. (1997). Political Manipulation within the Small Group: Foreign Policy Advisers in the Carter Administration. In *Beyond groupthink: Political group dynamics and foreign policy-making* (pp. 249-252). Michigan: The University of Michigan Press.
- Janis, I. L. (1972). *Victims of groupthink: A psychological study of foreign-policy decisions and fiascoes*. Boston: Houghton Mifflin.
- Huỳnh, K. K. (1986). *Vietnamese Communism, 1925-1945*. Ithaca, New York: Cornell University Press.
- Leifer, M. (1994). *Dictionary of the modern politics of Southeast Asia*. Routledge.
- Longley, J., & Pruitt, D. G. (1980). Groupthink: A critique of Janis's theory. *Review of Personality and Social Psychology*, 1(1980), 74-93.

- McCauley, C. (1989). The nature of social influence in groupthink: Compliance and internalization. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(2), 250-260.
- Mosyakov, D. (2000). *The Khmer Rouge and the Vietnamese Communists: A history of their relations as told in the Soviet archives*. Cambodian Genocide Project, Yale University. New York: Routledge.
- Stuart-Fox, M. (1997). *A history of Laos*. Cambridge University Press.
- 't Hart, P. (1990). *Groupthink in Government: A Study of Small Groups and Policy Failure*. Swets & Zeitlinger Publishers.
- Whyte, W. H. (1952). *Groupthink*, (*Fortune* 1952). Retrieved from <https://fortune.com/2012/07/22/groupthink-fortune-1952/>.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2024 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).